

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 29 września 2009 r.

**Pani Irena Godlewska
Kierownik Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Wasilkowie**

LBI-410-015-05/2009
P/09/092

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r.¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wasilkowie („MOPS”) kierowanie osób i finansowanie ich pobytu w domach pomocy społecznej („dps”), w latach 2007-2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokóle podpisanym 15 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Ośrodka w zakresie kierowania osób do dps oraz świadczenie usług opiekuńczych, wskazując na uchybienia w sprawozdaniach MPiPS-03.

1. MOPS realizując ustawowe zadania w zakresie kierowania osób do dps oraz świadczenia usług opiekuńczych, posiadał rozeznanie o skali potrzeb w tym zakresie i z zachowaniem należytej staranności udzielał potrzebującym tych form pomocy. W latach 2007-2009 (I półrocze):
 - do dps skierowano 17 mieszkańców Gminy Wasilków („Gminy”), w tym wszystkie 12 osób, które złożyły wnioski w tej sprawie oraz 5 osób na podstawie postanowień Sądu Rejonowego o umieszczeniu w dps bez ich zgody. We wszystkich sprawach wydanie decyzji o skierowaniu do dps poprzedzały rzetelne postępowania, udokumentowane m.in. wywiadami środowiskowymi (stosownie do art. 106 ust. 4

¹ o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”

ustawy z dnia 12 marca 2004 r.²⁾ oraz niezbędnymi załącznikami przy wnioskach złożonych przez zainteresowanych lub ich opiekunów (w 12 sprawach zadbano o - wymagane § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r.³ - pisemne zgody na ponoszenie opłat za pobyt w dps, zaświadczenia lekarskie, opinie biegłych, decyzje w sprawie wysokości otrzymywanych świadczeń oraz oświadczenia o wysokości dochodu),

- 15 (z 17) osób w okresie oczekiwania na umieszczenie w dps było objęte niezbędną pomocą, a 2 - oczekujące do 2 miesięcy i skierowane do dps na mocy wyroku Sądu Rejonowego - odmówiły doraźnej pomocy,
- ustalono prawidłową wysokość opłat dla osób skierowanych do dps, tj. nie przekraczającą 70% ich dochodu (zgodnie z art. 61 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy o pomocy społecznej), zaś różnicę między wnoszonymi opłatami a średnim kosztem utrzymania w dps ponosiła Gmina, ze względu na brak osób zobowiązanych do alimentacji,
- osobom, które ze względu na wiek bądź stan zdrowia wymagały wsparcia zapewniono usługi opiekuńcze (25 z 26 osób w 2007 roku, 29 z 31 osób w 2008 roku i 27 osób w I połowie 2009 r.) i usługi specjalistyczne (odpowiednio w tych okresach - 11, 3 i 1 osobie). Odmówiono usług opiekuńczych 1 osobie w 2007 roku i 2 w 2008 roku, gdyż odzyskały samodzielność bądź pomoc rodziny, oraz 3 osobom specjalistycznych usług rehabilitacyjnych. Osobom tym wskazano możliwość korzystania z takich usług w nieodległej od miejsca zamieszkania publicznej placówce opieki zdrowotnej (bowiem nie odpowiadali im rehabilitanci kierowani przez MOPS bądź MOPS ich w danym okresie nie zatrudniał) i zapewniono usługi opiekuńcze,
- decyzje przyznające usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne, wydano respektując zasady określonych przez Radę Miejską⁴.

Corocznie w budżetach Gminy były zapewnione środki na współfinansowanie pobytu osób skierowanych do dps, jak i wcześniej tam przebywających (63,0 tys. zł w 2007 roku, 103,3 tys. zł w 2008 roku i 60,9 tys. zł w I połowie 2009 roku). Wydatki związane z zapewnieniem usług opiekuńczych wyniosły - odpowiednio - 106,9 tys. zł, 156,6 tys. zł i 89,5 tys. zł i również odpowiadały potrzebom zgłaszanym w tym zakresie przez MOPS.

² o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115 poz. 728 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”

³ w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. Nr 217, poz. 1837), zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie dps”

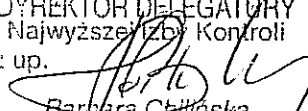
⁴ w uchwale Rady Miejskiej z 30 września 2004 r. ustalającej warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania

2. W okresie objętym kontrolą nierzetelne były sprawozdania z udzielonych świadczeń pomocy społecznej (MPiPS-03), bowiem:
- w sprawozdaniu za 2007 rok wykazano objęcie specjalistycznymi usługami opiekuńczymi 6 zamiast 11 osób,
 - w sprawozdaniu za 2008 rok nie wykazano 3 osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, zawyżając o tę liczbę grupę osób objętych usługami opiekuńczymi,
 - w sprawozdaniu za I połowę 2009 roku nie wykazano osób objętych usługami opiekuńczymi, w tym specjalistycznymi, mimo że pomoc w tych formach otrzymały 27 i 1 osoba.
3. Zadania z zakresu usług opiekuńczych i kierowania mieszkańców Gminy do dps realizowane były - w oparciu o „Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wasilków na lata 2008-2013” - przez 4 pracowników socjalnych, o kwalifikacjach odpowiadających wymogom określonym w art. 116 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Na każdego pracownika socjalnego przypadało około 3,4 tys. mieszkańców Gminy, przy normie do 2 tys. osób, określonej w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej. W 2007 roku MOPS udzielił w różnych formach pomocy 950 osobom, w 2008 roku 924 osobom, a I kwartale 2009 roku 771 osobom.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o rzetelne sporządzanie sprawozdań z udzielonych świadczeń pomocy społecznej.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Kierownik w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Kierownik prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.

Barbara Chylińska
WICEDYREKTOR